

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології

**НАУКОВІ РОЗВІДКИ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

Збірник тез наукових доповідей

Випуск 1

Харків

2020

УДК 81'243
ББК 81.2
Н 34

За загальною редакцією
кандидата філологічних наук, доцента **Т.В. Подуфалової**

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди*

(протокол №4 від 15.06.2020 р.)

Н34 Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди: збірник тез наукових доповідей / За заг. редакцією канд. філол. наук, доц. Т.В. Подуфалової. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 98 с.

У збірнику представлено тези наукових доповідей магістрантів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

УДК 81'243
ББК 81.2

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2020

Юрченко Маргарита. Відбір матеріалів TED-конференцій для формування вмінь монологічного мовлення учнів старшої школи	94
Яременко Дарія. Концепт КАВА як фрагмент мовної картини світу та віддзеркалення національно-культурної специфіки англійського соціуму крізь призму літератури ХХ сторіччя	96

3. Якимчук Н. В. Відбір та організація навчального матеріалу для формування англомовної граматичної компетентності майбутніх філологів засобами інтерактивного навчання. *Наука і освіта*. 2014. №2. С. 116-120.

КОНЦЕПТ КАВА ЯК ФРАГМЕНТ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ТА ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ СПЕЦИФІКИ АНГЛІЙСЬКОГО СОЦІУМУ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІТЕРАТУРИ ХХ СТОРІЧЧЯ

Дарія ЯРЕМЕНКО

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Т.М. Старостенко

Визначною рисою літератури ХХ-го століття стає демонстрація нових образотворчих засобів та руйнування канонічних форм. У 20 – 30-х роках ХХ століття введено поняття структуралізм, представниками і теоретиками теорії структуралізму були Якобсон, К. Леві-Строс, Р. Барт. У рамках окресленої теорії текст розуміється як складна структура зі своїми значущими взаємопов'язаними елементами. У сучасній компаративістиці метод активно пристосовується для структурного дослідження художнього тексту. Таке дослідження дозволяє проаналізувати архітектоніку літературного тексту, схарактеризувати систему прийомів, на якій вона тримається. У свою чергу система прийомів є багатокомпонентним складовим тексту, включаючи систему образів, систему порівнянь тощо. Для багатьох авторів характерне активне використання системи художніх деталей як засобу кодування інформації та способу виявлення художнього мислення. Вивчення поетики деталі передбачає розгляд понять, що у сконцентрованому вигляді передають авторську ідею, є виразними елементами тексту та мають значне смислове та емоційне навантаження. *Кава* саме і є однією з таких деталей.

Метою роботи є ідентифікація змісту лінгвокультурної специфіки концепту *КАВА* як художньої деталі в контексті англійської літературної спадщини ХХ століття.

В рамках лінгвокультурологічного підходу, сформульованого у фундаментальних працях таких дослідників як Ю.С. Степанов, С.Х. Ляпін, І.А. Стернін, В.І. Карасик, концепт визначається як форма відображення культури в свідомості людини. Художній концепт, відносять до розряду смислових і естетичних категорій, що ввібрали в себе універсальний досвід літературної особистості, її світогляд, систему цінностей і сприяють формуванню нових художніх смислів. Під час нашого аналізу ми виокремили твори таких англійських письменників як Вільяма Сомерсета Моєма, Агати Крісті, Джорджа Орвелла, де спостерігається лінгвокультурний потенціал концепту «кава», за що є потужним маркером історії культури та власних упереджень автора.

У ході дослідження творів було проведено зіставний аналіз двох концептів, які є притаманними для використання у англомовній прозі ХХ століття, а саме «кава» та «чай». За історичних умов чай мав більшу важливість

у Великобританії як напій, приймання їжі та спосіб проведення часу. Хоча кава і з'явилися на території Англії раніше, але лише з часом змогла стати таким ж важливим елементом культури як і чай. В країні почали відкриватися так звані кав'ярні – *coffee shops*. В таких місцях англійці обговорювали справи, сперечалися про політику, читали газети, палили люльки, укладали угоди, пліткували, і все це за горнятком кави. Цікаво, що в більшості творів приймання кави супроводжувалося палінням та прийманням алкоголю, а найрозповсюдженішим було поєднання кави та лікеру, як способу розслабитись після важкого робочого дня. Подавання кави також мало свою роль як художня деталь, так можна було зрозуміти ставлення до гостя господарів чи прислуги.

Можна зробити висновок, що художній концепт кава, який виражається за допомогою деталей у художніх творах, є своєрідним ключем до розуміння аспектів культури країни у певному часовому проміжку.